



## Tretí šiškový festival

### Viac ako štyritisíc návštevníkov

Slovenská samospráva v Mlynkoch usporiadala v dňoch 21. a 22. februára III. Pilišsku kavalkádu a šiškový festival. Cieľom podujatia, o ktoré prejavilo záujem viac ako štyritisíc návštevníkov, bolo oživovanie miestnych fašiangových tradícií.



Hlavná organizátorka podujatia, predsedníčka Slovenskej samosprávy v Mlynkoch Marta Demjénová zdôraznila, že festival prekročil regionálne hranice, stala sa z neho celoštátne známa akcia. Do Mlynkov pricestovali Slováci a Nemci nielen z pilišských obcí, ale aj zo vzdialenejších osád a miest, ba aj zo Slovenska, napríklad z Trnavy. „Cieľom festivalu bolo v prvom rade dobre sa zabávať a pritom ukázať, že rôzne národnosti môžu žiť spolu v pokoji, v priateľstve, v dobrej nálade, navzájom si predstaviť svoje zvyky,“ konštatovala. Podujatie poctili svojou prítomnosťou mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec SR v Budapešti Juraj Migaš, parlamentný poslanec Sándor Hadrázy a členovia menšinových samospráv okolitých obcí a miest.

Bohatý program sa začal v kostole slávnostnou svätou omšou, po ktorej prešiel fašiangový sprievod do hlavného dejiska festivalu, kde boli predstavené starodávne pilišske zvyky spojené s fašiangami a vyprevádzaním zimy. Na čele sprievodu bol v celom regióne dobre známy mlynský pár Šimon a Júda. Sú to figuríny upevnené na kolese, ktoré je ojom pripevnené k vozu, na ktorom vyhrávajú muzikanti. Figuríny oblečené do miestneho kroja sa točia podľa rýchlosti záprahu. Sprievod sa zastavil pri budove základnej školy.

Vo vykurovanom stane na školskom dvore odštartoval pestrý kultúrny program, v ktorom hlavnú úlohu dostali ľudové tradície. Úlohy moderátora sa ujal showman László Verbanits, ktorý v prestávkach zabával publikum vtipmi, ale často ho zapojil do aktívneho čakania na ďalších vystupujúcich. Okrem domácich ľudových speváckych a tanečných kolektívov (členov pávieho krúžku, škôlkárov, školákov a mládežníkov) vystúpili

speváci, tanečníci a hudobníci zo Santova, Šárišápu, Folklórny spolok Lipa z Budapešti a dychovka Šarfianka zo spriatelenej obce Blatné. Nemeckú národnosť reprezentovali folklórnici z Verešváru a folklórna skupina z Budakalásu. Večer sa konal fašiangový bál, na ktorom zabávali hostí dychovka Šarfianka a tanečnica Niki Hoffnerová so svojimi priateľmi.

Počas festivalu v dome hier si malí návštevníci mohli pod vedením učiteľky Gabriely Mišákovskej Wagnerovej a jej dcéry zhotovovať masky, obrázky z perličiek, šiť peňaženky z textilu, skladať balóny, alebo lepíť kvety z kartónu. Zďaleka nie poslednou atrakciou bola súťaž v pečení a konzumovaní šišiek, kŕmenie svokrov, alebo voľba šiškového princa, ktorým sa stal 8-ročný Mlynčan Ákos Mátéffy. Okrem toho organizátori pripravili aj losovanie tomboly. Najcennejšie dary boli týždňový pobyt pre jednu osobu v Chorvátsku, víkendový pobyt pre dve osoby v Hoteli Piliš (Chotárna skala), a rodinná vstupenka do cirkusu v Budapešti.

Druhý deň patrilo rodinám. V programe figurovali rodinné bežecké preteky, súťaž masiek, vystúpenie tanečnej skupiny Kolibrík, úryvky z muzikálu Kdesi v Európe v podaní žiakov miestnej základnej školy a koncerty známych popových spevákov Marka a Ildikó Keresztesovej.

Hlavná organizátorka podujatia Marta Demjénová nám prezradila, že na budúci rok sa rozšíri paleta programov. Doteraz v nedeľu ráno neboli programy, ale to sa musí zmeniť, ľudia si ich nárokuje. Dom hier deti zbožňujú, takže by mal byť počas celého festivalu. Ako povedala, dúfa, že budúcoročný festival sa uskutoční už v novom Slovenskom dome.

Aj v Mlynkoch je tradíciou piecť na fašiangy šišky, na ktoré existujú rôzne recepty. Niektoré podávajú s lekvárom, iné bez, ale na súťaži sa napríklad objavili aj šišky s pomarančovou kôrou, alebo čokoládovou polevou. O titul „najmimoriadnejšia šiška festivalu“ súťažilo 17 uchádzačov. Katarína Karmóová z Mlynkov získala tento titul za ružovú šišku. Obyvatelia obce upiekli na akciu približne desaťtisíc šišiek, za čo sa dostanú do knihy rekordov. Organizátori nakúpili 60 kg múky, 50 l mlieka, 180 vajec, 120 litrov oleja a 60 kusov droždia.

(aszm-tn)

## III. Pilisi Kavalkád-Fánkfesztivál Pilisszentkereszten

Kisütött a nap, lassan elolvad a hó, de a télbúcsúztató farsangi Fánkfesztiválon szerzett élmények még sokáig élni fog a résztvevőkben.

Idén harmadik alkalommal rendeztük meg a Fánkfesztivált. Bár a hét eleji sűrű havazás egy kissé megijesztett bennünket, de végül is az időjárás mégiscsak kegyes volt hozzánk.

Az idei farsang más volt, mint az előzőek, hiszen idén először volt több napos a rendezvény. A program a sárvári Flora & the Boogie Boys együttes produkciójával kezdődött, amely bár igen színvonalas volt, viszonylag kevés fiatal csalogatott be a sátorba. Az utána következő Grátis zenekar műsora alatt azonban feltöltődött a sátor, és aki ott volt, igen jól érezte magát.

A szombati nap a már jól bevált forgatókönyv szerint zajlott. Reggel szlovák szentmisével indult a program, majd

a farsangi felvonuláson a szereplő csoportok a szlovákiai testvérközségünkől érkezett Šarfianka fúvószenekar dallamaira, Simon és Juda vezetésével mentek végig falunk Fő utcáján, majd a sok hótól nehezen járható mellékutcákon érkeztek a fesztivál helyszínére. Az ezután következő folklórműsorban többféle nemzetiség képviseltették és több generáció is képviseltette magát. A már szintén hagyományá vált fúvószenekari koncertet idén a Šarfianka adta. Magas színvonalú zenéjük, az egész közönséget magával ragadta, mint ahogy igen nagy sikere volt a Budapestről érkezett Lipa szlovák nemzetiségi táncegyüttesnek is. A programot a helyi Pilis Néptáncgyüttes és a Pávakör közös műsora zárta, majd ezután mindenki kedvére mulathatott a farsangi bálon. Az est fénypontja Hoffner Niki és a Honvéd Táncgyüttes produkciója volt, akik fergeteges táncukkal elkápráztatták az egész



közönséget.

A nap jó hangulatához nagyban hozzájárult a műsorvezető, Verbanits László személye, aki kortól, nemtől és származástól függetlenül mindenkit megszólított, megmozgatott, és egy percre sem hagyta, hogy a közönség unatkozzon.

A műsorral párhuzamosan játszódó működött, amely iránt egész nap óriási volt az érdeklődés.

Szintén a programot színesítette a kártyavető jósnő, és a lovaskocsizás, amelyet nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is szívesen kipróbáltak.

Vasárnap gyönyörű napsütésben indulhatott útjára Simon és Juda, hogy végigjárva a falut, mindenkit emlékeztessen a farsangra és a tél búcsúzására.

Bár a programot csak 14.00 órától terveztük elkezdni, a vendégek gyorsan növekvő létszáma arra ösztönözt bennünket, hogy improvizáljunk egy kicsit és hamarabb álljunk neki a fánk sütésnek. A helyzetet kedvenc műsorvezetőnk oldotta meg, aki színpadra szólítva a gyerekeket, sokáig szórakoztatta el a közönséget.

Az első farsangi futáson főleg a fiatalabb korosztály, és egy kutya vett részt. Szintén az iskolás korú fiúk közül került ki a Fánkkirályt (Mátéffy Ákos – 8 éves) is, aki egész nap büszkén viselte a koronát.

16.00 órakor kezdődött a fiatal lányok által annyira várt Márk koncert, aki olyan sikert aratott, hogy csak fél órás autogram osztogatás után nyílt lehetősége kipihenni a koncert fáradalmait.



Míg a Kolibri táncsoport legfiatalabb tagjai bájos táncukkal, az idősebb táncos párok, komoly tánctudásukkal vívták ki a nézőközönség elismerését. Ugyancsak nagy sikere volt az általános iskola diákjai által előadott Valahol Európában musical-részlet, de a programra a koronát kétségtelenül Keresztes Ildikó magával ragadó koncertje tette fel, az ezután következő nosztalgia-video-disco pedig jó alkalmat nyújtott a két napos rendezvény méltó befejezésére.

A III. Fánkfesztivál érdekessége volt, hogy az egész rendezvényt a Biatorbágy Kábel-tévé élőben közvetítette, így azok is részesei lehetnek a mulatságnak, akik személyesen nem tudtak részt venni a rendezvényen.

...és hogy a fánkokról se feledkezzünk meg: a háziasszonyok által behozott, valamint a helyben sült fánkok mennyisége jócskán túlszárnyalta a tavalyi rekordot. A fánkokból jutott felvonuláson részt vevőknek, a meghívott vendégeknek, valamint a szereplőknek is, de még így is a fánkok több mint a fele értékesítésre került. A befolyt összegből az általános iskolát és a pilisszentkeresztí tűzoltóknak szeretnénk támogatást nyújtani, akik mindig igen lelkesen segítettek a Fánkfesztivál előkészítő és utómunkálataiban. Az előző évi 3.800 fánkhöz képest, idén összesen 10.012 db fánk gyűlt össze a két nap alatt. Jövőre ezt a rekordot kell megdönteni...

## Utószó

Bár a Fánkfesztivál fő szervezője a Szlovák Önkormányzat volt, ezt a rendezvényt egyedül nem tudtuk volna megrendezni. Ehhez kellett falunk lakóinak erkölcsi, fizikai és anyagi támogatása. Nagy örömmel töltött el bennünket, hogy olyan sokan magukénak érezték a rendezvényt, hogy annyian segítettek bennünket az előkészítő munkálatoktól kezdve, a lebonyolításon és fánk sütésén keresztül egészen a végső rendrakásig. Köszönet mindenkinek, aki hozzájárult a Fánkfesztivál sikeréhez. Remélem jövőre is támogatnak bennünket!

*Demjén Márta*

# Pilišan

(Szentkeresztí Hírmondó)

A Pilisszentkeresztí Szlovák Önkormányzat ingyenes lapja

Felelős kiadó: Pilisszentkeresztí Szlovák Önkormányzat

Felelős szerkesztő:  
Papucsek Hilda

Nyomdai előkészítés, grafikai szerkesztés:

B.EST. Nyomda Bt.  
1037 Budapest, Bojtár u. 37.  
Tel: 1-450-19-45

Kiadó és szerkesztőség címe:

2098 Pilisszentkeresztí Fő u. 14.  
Telefon: 30-217-82-90  
e-mail: pilisan@freemail.hu

Megjelenik: 800 példányban

Nysz.: 163/02154/2007

## Közösség építés a régi hagyományok mentén.

Falunk híres arról, hogy a hagyományos ünnepekre képes összefogni és bizonyítani az összetartozását. Ez leginkább egyházi ünnepeinken, falunk búcsúin, illetve az elmúlt 12 évben községünk újratelepítése alkalmából rendezett ünnepeken mutatkozott meg. A Szlovák Önkormányzat által megálmódott, immár harmadik alkalommal megrendezett, a farsangi népszokásokra épülő, de más programokkal kibővített fesztiválról is elmondható, hogy beépült a fent említett ünnepek közé. Öröm volt látni, hogy az asszonyok egymást biztatva lelkesen készülődtek a fánk sütésre, hetekkel a rendezvény előtt már intenzív párbeszédet folytattak az utcán családi, baráti körökben. Új jelenség volt számomra, hogy férfiak kérdezték, kell-e valami segítség, amiből azt a következtetést vontam le, hogy nem csak a hölgyek ünnepe a fesztivál. Az, hogy idegenek telefonon, interneten érdeklődtek az ünnep legapróbb részleteiről, eszembe jutatta a régi búcsúk hangulatát, amikor az árusok már egy- két héttel előre jelezték, hogy jönnek. Már napokkal az idei fesztivál előtt beszédtema volt, vajon az időjárás kegyes lesz-e hozzánk, meg lehet-e tartani a felvonulást. Nem csak beszéltek, hanem tettek is azért, hogy az utcák tiszták legyenek. Sokan lapátot ragadtak, dobálták a havat, takarították a portájuk előtti területeket, az iskola udvarán segédkezet nyújtottak a színpad építésében, ez a segítségnyújtás bizonyította számomra, hogy a fesztivált magukénak érzik az emberek. Szombaton kora reggel Tereza néni nyitotta meg a sort, és a pár perccel később érkezők már azon szomorkodtak, hogy nem ők az elsők, aztán csak jöttek, és jöttek, gyűlt a fánk. Mire a zsűri megérkezett, a terem már tele volt szebbnél szebb fánkokkal. A szervezők és a segítő emberek közös erőfeszítéseinek elismeréseként a három nap alatt, számításaink szerint, legalább háromezer érdeklődő tisztelte meg rendezvényünket.



Úgy gondolom, hogy az elismerés falunk lakóit egyformán megilleti. A sikeres fesztivál reményeink szerint még több embert fog megmozdítani annak érdekében, hogy ebben az évben sorra kerülő ünnepeink is hasonló részvétellel és közös összefogással kerüljenek megrendezésre.

*Havelka József*

## Aki fánkot sütöttek

Binder Józsefné	Kosznovszki Miklósné
Bogár Niki	Krupp Ferencné
Chiló Ferencné	Lampert Antalné
Czink Józsefné	Manréza
Csicsmanczai Tamásné	Martinák Mária
Diószegi Gáborné	Mikusik Béláné
Diószegi Kálmánné	Mikusik Kálmánné
Diószegi Pálné	Mizsik Judit
Fehér Béláné	Palotai Rezsőné
Frank Tibor	Papucsek Gizella
Galda Györgyné	Papucsek Kálmánné
Galda Jánosné	Papucsek Vilmosné
Genszki Mártonné	Pataki Lászlóné
Gibicz Ferencné	Peller Anna
Glück Józsefné	Peller Mártonné
Glück Mártonné	Peschák Judit
Gosztola Ferenc	Pető István
Gosztola Ferencné	Pilis Hotel
Gögös Andrea	Pintér Andrásné
Gögös Ernő	Schenring Antal
Gögös Gizella	Schleich Antalné
Gögös Ernőné	Styaszni Gáborné
Hegyi Imréné	Seresné Papucsek Annamária
Heinrich Istvánné	Simonek Mihályné
Hoczapfel Teréz	Szabó Antalné
Hofferek Györgsné	Szabó Istvánné
Hoffner Pálné	Szalai Mihály
Hoffnerné Kovács Mária	Szova Istvánné
Holczapfel Józsefné	Tagscherer Mónika
Hugyecsek Ferencné	Takács Zoltán
Hugyecsek Józsefné	Tóth Istvánné
Ispánki Zoltán	Ujvári Istvánné
Jánszki Istvánné	Urbanics Ferencné
Jónás Judit	Urbanics Jánosné
Karmó Katalin	Urbanics Judit
Kincses Istvánné	Vargáné Veppert Éva
Kopácsi Istvánné	Oroszlányiak



## Akik munkájukkal segítettek

Ackermann Kálmán  
 Árva Attila (Pilisszántó)  
 Binder katalin  
 Boda Józsefné  
 Czémán Imréné  
 Cseppentő Regina  
 Cserniné Kuczsmog Márta  
 Demjén István  
 Demjén Márta  
 Demjén Tamás  
 Dénes Gabriella (Pilisvörösvár)  
 Diószegi János  
 Dr. Berecz Tamás  
 Erdei Éva  
 Fuhl Ferenc  
 Fuhl Ferencné  
 Fuhl Gergely  
 Fuhl Imre  
 Fuhl Jolanta  
 Gaál Andrea  
 Gaján Zoltán  
 Glück Cintia  
 Glück Márton  
 Glückné Salgai Szilvia  
 Gögös Ernő  
 Gosztola Klementina  
 Havelka József  
 Havelka Katalin  
 Havelka Rita  
 Hoffner Pál

Hoffner Nikolett  
 Holzapfelné Kolozsvári Ilona  
 Homor Zsuzsanna  
 Hugyecsek László  
 Illés László  
 Jancsó István  
 Klausz Bence  
 Korán Mátyás  
 Kosznovszki István  
 Kovács Imre  
 Kömény Kristóf  
 Krupp Orsolya  
 Mali László  
 Lampert Antal  
 Lippai Gyula  
 Martinák Mária  
 Mikusik Gábor  
 Mikusik Gáborné  
 Misák Edina  
 Misákné Wágner Gabriella  
 Móré Sarolta  
 Mustos Pál  
 Palotai Nóra  
 Papucsek Hilda  
 Papucsek József  
 Papucsek Katalin  
 Papucsek Lászlóné  
 Papucsek Márta  
 Papucsekné Glück Márta

Paulenyák László  
 Pataki Ágnes  
 Paulenyák Tamás  
 Peller Mónika  
 Peschák Péter  
 Pintér András  
 Polgárórség Pilisszentkereszt  
 Pomáz Rendőrőrs  
 Rezsnyák Antal  
 Salik Gyula  
 Szabó Antalné  
 Szabó Bence  
 Szabó József  
 Szabó Károly  
 Szabó Sarolta  
 Szabó Tibor  
 Szabóné Marlok Júlia  
 Szalai Stella  
 Szántó Andrea  
 Szívek Józsefné  
 Szívek Péter  
 Szmecana Árpád  
 Szmecana Ida  
 Szova István  
 Szova Istvánné  
 Tóth Árpád  
 Varga Zsolt  
 Valencsics Emil  
 Vidákovich Magdolna



## Rendezvényünket támogatták

Magyar Gazdaságfejlesztési Központ,  
 Határon túli Szlovákok Hivatala,  
 Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány  
 Biatorbágy Kábeltévé  
 Pilisvörösvár és Környéke Kulturális Alapítvány  
 Prímagáz  
 Országos Szlovák Önkormányzat  
 Manréza Hotel és Konferenciaközpont  
 Pilis Üdülőszálló  
 ICO Zrt.  
 ZEPTER  
 PITÁ Tours  
 Rózsakő Borpince Étterem Badacsony  
 SZIMA Kft  
 Arttech Kft.  
 Szlovák Közművelődési Központ

Pilisi Parkerdő  
 Halmschláger  
 Fővárosi Nagycirkusz  
 Lovász Hidegkonyha  
 Emil Cukrászda  
 Hilda Cukrászda  
 Hermina Virágbolt  
 Saubermacher  
 Peller Mónika  
 Peller József  
 Rezsnyák Antal  
 Toifor Kft  
 Németh László  
 Waldi  
 Sailor Kft

## KÉRDŐÍVEK

Természetesen az idei fánkfesztiválon is megkértük a résztvevőket, hogy fejezzék ki véleményüket a rendezvénnyel kapcsolatosan. Segítsék munkánkat az észrevételeikkel, hogy a jövőben alkalmazkodhassunk a felmerülő igényekhez, tanuljunk az esetleges hibákból!

A helyi lakosokon kívül a válaszolók között voltak budapestiek, pomáziak, kesztölciek, szentivániaiak, de még ercsiek, sőt hódmezővásárhelyiek is. Ők ismerőseiktől vagy a médiából szereztek tudomást a programról.

A 100 db. kérdőív elemzése a következő:

Milyennek találta a programokat?	1	2	3	4
Folklór	-	-	9%	91%
Játszóház	-	3%	14%	83%
Fánkevő vetélkedők	2%	2%	13%	83%
Műsorvezető	3%	-	8%	89%
Sarfianka fúvószenekar	-	-	5%	95%
Elégedett-e a büfé:	1	2	3	4
- kínálatával:	-	-	10%	90%
- kiszolgálásával:	-	-	9%	91%

Szeretné-e, ha minden évben megrendezésre kerülne fesztivál?

Igen 100%

Nem -

A rengeteg gyereket csábító, igényes játszóház – a megkérdezettek szerint - azért kapott 3-as megítélést is, mert sokat kellett sorban állni a helyekért. Ez azt jelenti, hogy a programot a gyerekek nagyon igénylik, és a kézműves foglalkozások mellett az arcfestés is mindig nagy sikert arat. A jövőben még nagyobb hangsúlyt kell rá fektetnünk.

Köszönjük Misákné Gabi néni és segítő csapatának munkáját.

A kérdőívek kitöltésének jutalma ismét egy gazdag ajándékkosár volt.

A szerencse idén egy kedves pilisszántói fiatalembernek kedvezett.

Köszönjük együttműködésüket!

Peller Mónika



## ZÁŽITKY A POSTREHY Z III. ŠIŠKOVÉHO FESTIVALU ÉLMÉNYEK ÉS VÉLEMÉNYEK A III. FÁNKFESZTIVÁL RÓL

Zase uplynul jeden rok, odkedy sme sa nestretli na podobnom veľkolepom podujatí ako je Šiškový festival! Tradíciu vozenia Šimona a Judy sme pred tromi rokmi pokúsili spojiť aj modernejšími formami zábavy. Nesmierne sa teším tomu, že v Mlynkoch je toľko nadaných a oduševnených ľudí, ktorí napriek svojej každodennej práci si nájdu čas a dokážu poriadok aj viacdňové podujatie bohaté pestrých programov, určených pre záujemcov rôznych vekových kategórií. Ani nie je prekvapujúce, že táto bohatá ponuka rôznych programov upúta pozornosť, okrem Mlynčanov, nielen obyvateľov susedných dedín, ale aj obyvateľov ďalekých miest, ba navštívia nás záujemci aj zo zahraničia. Pre mňa, ako pre človeka, ktorý vyrastal v Mlynkoch, to ani trošku nerobilo problém, že odkiaľ sa nájde toľko žien, ktoré budú pomáhať pri pečeni šišiek, veď už od malička som bola zvyknutá na to, že v Mlynkoch každý každému pomáha. Ani teraz som sa nesklamala!

Mlynčania, zase sa nám podarilo ukázať, že sme schopní pozoruhodných činov.

V tomto roku sa nám podarilo upiesť viac ako 10000 fašiangových šišiek!

### GRATULUJEM A ĎAKUJEM VÁM.

Po III. Šiškovom festivale, ako aj v predchádzajúcich rokoch, tiež ma zaujímali aj mienky záujemcov o ktoré sa aj teraz rada podelím s vami.

Informátorom – ktorých slová uvádzam v nezmenenej podobe, pričom používam niekedy fonetický prepis – by som sa chcela aj touto cestou poďakovať.

*Júlia Marloková*

Ismét eltelt egy év azóta, hogy újra találkozhattunk egy olyan nagyszabású rendezvényen, mint a Fánkfesztivál. Simon és Juda hagyományos ünnepét három évvel ezelőtt megpróbáltuk a szórakozás modernebb formáival is színesíteni. Nagy örömmel tölt el, hogy Pilisszentkereszten van annyi tehetséges és lelkes ember, aki napi munkáján túl még arra is szán időt, hogy a programok gazdag választékát kínáló és a különböző korosztályok igényeit egyaránt kielégítő több napos rendezvényt szervezzen és valósítson meg. Nem is meglepő, hogy egy ilyen színvonalas rendezvény rajtunk /szentkeresztieken/ kívül felkelti nemcsak a szomszéd községekben vagy városokban lakók érdeklődését, de még a határainkon túlról is ellátogatnak hozzánk az érdeklődők. Számomra, mint olyan ember számára, aki Pilisszentkereszten nőtt fel, egy cseppet sem jelentett problémát, hogy hol találunk annyi asszonyt, aki a fánkok sütésében segít, hiszen már kis koromtól ahhoz voltam szokva, hogy nálunk mindenki mindenkinek segít. Ebben most sem csalódtam!

Szentkereszti, ismét sikerült megmutatnunk, hogy figyelemreméltó tettekre vagyunk képesek. Ebben az évben több mint 10000 farsangi fánkot süttünk!

### GRATUÁLOK MINDENKINEK ÉS KÖSZÖNÖM.

A III. Fánkfesztivál után is - hasonlóképpen az előző évekhez - érdekelt a rendezvény közvetlen résztvevőinek véleménye, amit ezúton osztok meg önökkel.

A nyilatkozóknak - akiknek szavait szó szerint, mindennemű változtatás nélkül, helyenként fonetikus átíratban közlöm – ezúton is szeretnék köszönetet mondani.

*Szabóné Marlok Júlia*

„Opísať dojmy, pocity či zážitky, ktoré som uplynulý víkend prežila na III. fašiangovom festivale v Mlynkoch, nie je vôbec jednoduché. Je ich neuveriteľne veľa a sú tak nádherné, že vyjadriť to všetko slovami sa ani len nedá. Avšak, pokúsím sa o to, nakoľko nechať si ich pre seba, s nikým sa nimi nepodeliť, by bolo naozaj sebecké.

Začala by som snáď tým, ako som sa tam dostala. Jedného dňa, naša kolegyňa, Julika Marloková, priniesla do školy krásne plagáty, ktoré boli zároveň aj pozvánkou na toto podujatie. Ani chvíľu som neváhala a Julike som sľúbila, že určite prídem. A verte mi, že som to neofutovala. Stráviť jednu celú sobotu v malebnej dedinke, rozprestierajúcej sa v krásnej prírode Piliša, je pre Budapešťana hotový sen. Čistý vzduch, všade čerstvo napadaný sneh a slnkom zaliate celé okolie. Zo všetkých strán na vás dýcha krása, pokoj a sviežosť. Skutočne to tam vyzeralo ako v zimnej rozprávke.

Prvá moja cesta viedla do miestneho kostolíka, kde som sa s domácimi kresťanmi zúčastnila slávnostnej svätej omše. Bola som veľmi milo prekvapená, keď náboženské piesne zazneli v mojej rodnej reči. Pripojila som sa k ostatným a s nostalgiou som si zaspomínala na detstvo i mladosť, keď som ako dcéra kantora každú nedeľu stála pri otcovom orgáne a spievala tie

isté piesne. A tento hlboký dojem ma sprevádzal po celý deň.

Po svätej omši, naplnená vnútorným pokojom i dobrým pocitom, som sa ocitla medzi davom ľudí, ktorí sa schádzali pred kostolom, aby sa odtiaľ pohli a v sprievode sa odobrali ku kultúrnemu domu. Celou cestou nám vyhrávala slovenská dychová hudba z Blatného, ku ktorej som sa taktiež pripojila nielen spevom, ba aj tancom. Nikomu neprekážal ani sneh ani sem-tam vytvorené kaluže vody. A k tomu všetkému nás tamojšie gazdinky hostili čerstvo napečenými šiškami rôznych tvarov a chutí. Slnko, ktoré v tento deň ani na chvíľu nezašlo, ohrievalo naše tváre rovnako, ako ohrievala naše duše pohostinnosť, úprimnosť a láskavosť Piliščanov.

Po slávnostnom fašiangovom sprievode som sa usadila v priestoroch kultúrneho stánku, odkiaľ som sledovala kultúrno-zábavný program, plný spevu, tanca i humoru. Aj tu som si veru zaspievala slovenské pesničky, slová ktorých sa mi len pomaly vynárali z pamäte a znovu mi pripomenuli moje mladé časy. Počas celého programu som sa z miesta nepohla a ani som si neuvedomila, že takto som dokázala presedieť celé tri hodiny. Čo teda dokáže tak perfektne a dokonale zladený kultúrny program!

Nakoľko som mala záujem vidieť aj tamjšiu slovenskú školu, opustila som sálu a šla som si ju obzrieť. Aj tu ma čakalo nie jedno príjemné prekvapenie. Strela som tu svojich bývalých študentov budapeštianskeho slovenského gymnázia, ktorí tu žijú, ba dokonca aj vyučujú. Lutujem, že kvôli času som sa nemohla zúčastniť programu všetkých troch dní. A ten bol nesmierne bohatý, pestrý a veľmi zábavný. Počas ôsmich rokov môjho pôsobenia mimo rodného Slovenska, zostane tento deň jedným z najkrajších dní strávených medzi Slovákmi – mojimi krajanmi v Maďarsku. Už teraz sa teším na budúcoročný fašiangový festival a som presvedčená, že si nájdem čas na všetko, čo usporiadatelia pre nás pripravujú.

*Dr. Mária Juhászová*

Az idei Fánkfesztivál három napos rendezvényén mindvégig nagyon jól éreztük magunkat, szinte minden programon résztvettünk. Véleményem szerint minden korosztály megtalálta a saját szórakozási lehetőségét. A nulladik napon a Grátis zenekar igen jól megalapozta a fesztivál további hangulatát. Nagyon jó volt, hogy a három nap alatt folyamatosan lehetett fánkot enni – venni. Gratulálunk a szervezőknek!

*Németiné, Judit*

„Šecko sa mi ľúbilo, já takéto veci veľmi ľúbim. Vác rázi kebi takéto bolo, lebo táto mládež čil nemá žánnu zábavu a mnoho mládeži tam bolo. Velice dobrí ból szervezés a mnoho ľudí hovora, že vác rázi bi takéto mohli robit, abi sa ľudé ňekedi aj rozveselili, ňélen zarmútili. Tích Blatňanof velice ráda počúvám jejích muziku bi sem vedela počúvat aj do rána! Aj sem sa jím poďakovala a povedala sem, že aj vác rázi ňech nás dójdu rozveselit a ďakujeme aj za jejích robotu.“

*Mária Hugyecseková / Hugyecsek Szilveszterné /*

„Šecko sa mi ľúbilo, já takéto veci veľmi ľúbim. Vác rázi kebi takéto bolo, lebo táto mládež čil nemá žánnu zábavu a mnoho mládeži tam bolo. Velice dobrí ból szervezés a mnoho ľudí hovora, že vác rázi bi takéto mohli robit, abi sa ľudé ňekedi aj rozveselili, ňélen zarmútili. Tích Blatňanof velice ráda počúvám jejích muziku bi sem vedela počúvat aj do rána! Aj sem sa jím poďakovala a povedala sem, že aj vác rázi ňech nás dójdu rozveselit a ďakujeme aj za jejích robotu.“

*Mária Hugyecseková / Hugyecsek Szilveszterné /*

„Šiškoví festival ból veľmi dobrí. Hledeli zme Šimona a Judu, ale troška bolo méň ľudí na ulici jag vlóňi. Na druhí den, v ňedelu, sa mi najvác ľúbil koncert. Ildikó Keresztes bola veľmi dobrá, mnohátí aj spívali s ňú. Šiški boli tiež dobré. Škoda, že večer diskó len na začátku bolo nostalgické. To je najlepšie, že mladí aj starí spolu mulatuvalli!“

*Rozália Glücková*

„A Fánkfesztiválon második alkalommal vettem részt. Pilisszántói lakos lévén örülök, hogy ilyen szórakozásra is van lehetőség, ahol a környékbeliek összegyűlhetnek. Idén sokkal több ismerőssel találkoztam Pilisszántóról is. A programok nagyon tetszetek, minden korosztály számára szóló műsorok voltak. /Unokaöcsémnek legjobban a műsorvezető tetszett./

A fánkot is megkóstoltam, nagyon finom volt! A hangulat az estéhez közeledve egyre inkább fokozódott. Külön kiemelném /félíg-meddig szakmabeliként/, hogy a Biatorbágyi KábelTV Kft jóvoltából azok, akik ezt a remek hangulatot a helyszínen nem élvezhették, az otthonukból kísérhették figyelemmel az eseményeket az élő egyenes adásnak köszönhetően mindkét napon. Gratulálok a rendezőknek és remélem, hogy jövőre is élvezhetjük a Fánkfesztivált.”

*Pintér Tünde*

„Añi len ňevím jag mám začat, lebo už tretí ráz to robíme. Já sem dočilšku pékla každí rok, ale teho roku sa mi podarilo upést až stošesdesát šišék. Už ráno o šest sem mísila a o devat už boli hotové. Potom popoleňni zas sem pékla, lebo mojá vnučka došla ze svojíma kamarátma tancuvat též, a jím sem napékla ešče štiricetped, lebo sem sa bála, že jím sa už s teho ňedostaňe, lebo šag už ňeskoro došli. Nikolett večer do devat mala ešče múšor v Pešte a len potom sa pohli odtál na Šiskoví festival. Velice sa to každému ľúbilo, velice jím čapkal každí, ešče jích aj naspák volali.“

Já si mislím, že je tento zvík pekní a dobre, že zme naň ňezabulli, lebo Šimona aj Judu už od volakedi vozili u nás a išli aj do susedních dedín. Čil móžu ľudé dóist k nám ze susedních dedín na tento program, kerí teho roku ból dlhší jak dočilšku, lebo trval za tri dñi. Ludé sa mohli dobre zabávat.“

*Paula Szabóška*

„Nagyon tetszett a Fánkfesztivál!

Örömmel énekeltem szlovák népdalokat a barátnőimmel és a nővéremmel, aki harmonikán kísért minket. Résztvettem a farsangi falufutáson és a jelmezes versenyen is, ahol pillangónak öltöztem. Szeretnék jövő évi rendezvényre is eljönni.“

*Glück Vanessa / 1. osztály /*

„Pilisszentkeresztben a telet minden évben Simon és Juda megtáncoltatásával búcsúztatjuk. Ez így történt most is, de számomra ez az idej mégis más volt.“

Az a megtiszteltetés ért, hogy ott ülhettem a szekéren, és együtt muzsikálhattam a falu öreg zenészeivel. Hoffner Pali bácsi, Lampert Tóni bácsi, apu és én közösen húztuk a talpalávalót. Természetesen kormányosunk Peschák Péter bácsi meg is táncoltatott mindenkit. A vidám hangulatról Tonya bácsi és Urbanics Jani bácsi is gondoskodtak. Nagyon jólesett, hogy sokan megállítottak bennünket és mindenféle finomságokkal kínáltak meg.

Jó érzés volt, hogy a férfiak maguk közé vettek, új nótákat tanultam meg. Remélem a jövőben is számítanak rám, és képviselhetem a fiatalokat a hagyományörzésben.“

*Szabó Bence / 8.o./*





## Pilišski Slováci plesali v Šárišápe

Jubilejný desiaty fašiangový ples pilišských Slovákov usporiadali v poslednú januárovú sobotu v Kultúrnom dome v Šárišápe.

Ako sme sa dozvedeli, s myšlienkou usporadúvať plesy pre pilišských Slovákov prišla pred desiatimi rokmi súčasná predsedníčka Slovenskej samosprávy Komárňansko-Ostriežskej župy Mária Nagyová. Z iniciatívy sa zrodilo rozhodnutie a členské osady Združenia a regionálneho kultúrneho strediska pilišských Slovákov (ZRKSPS) každoročne striedavo usporadúvajú tieto obľúbené zábavy. Tohoroční organizátori - ZRKSPS, obecná a slovenská samospráva v Šárišápe - pripravili pre účastníkov plesu, z ktorých viacerí prišli v ľudovom kroji, malé prekvapenie v podobe sviatka. Prichádzajúcim pripli na šaty „grušpánek“, teda krušpán (ako na svadbe). Trisťpäťdesiat hostí sa zabávalo na hudbu miestnej dychovky a potom na melódie verešvárskej kapely Pilischer Schramli.

Pred samotnou zábavou prítomných pozdravili organizátori a vzácní hostia. Predsedníčka miestnej slovenskej samosprávy Katarína Huberová Kisgyóryová vyjadrila svoje potešenie z toho, že Šárišáp môže opäť hostiť Pilišanov. Podobne sa vyjadril aj starosta obce Karol Kollár. Prítomným sa prihovril aj prvý tajomník veľvyslanectva SR v Budapešti Imrich Marton, ktorý odovzdal pozdrav mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca, ktorý sa plesu nemohol zúčastniť. Predsedníčka Zväzu Slovákov v Maďarsku Ruženka Egyedová Baráneková hovorila o tom, že „napriek dobre známym ťažkostiam nášho užšieho a širšieho domova nemôže byť až taký veľký problém, keď sa takto vieme



stretnúť a bezstarostne sa zabávať.“ Zároveň vyzvala prítomných, aby si našli denne aspoň jeden dôvod na dobrú náladu, lebo takto im veselosť vydrží rok, do ďalšieho plesu. Prítomným zarecitoval svoju báseň, napísanú pri tejto príležitosti, ľudový básnik z Pilišskej Čaby Anton Drevenka.

Po príhovoroch nasledoval kultúrny program, ktorý začali členovia šárišápskeho pávieho krúžku krátkymi miestnymi piesňami a pokračovali členovia Folklórneho spolku Lipa z Budapešti.

Mladí tanečníci sprevádzaní kapelou Kóborzengő zatancovali tri tance. V krátkej prestávke zaspievala umelecká vedúca skupiny Eva Szilágyiová Šubová niekoľko zemplínskych piesní. Mladí tancovali s takým oduševnením, že bolo badať na účastníkov, že urobili chuť do tanca aj prizerajúcim sa účastníkom plesu. Tí sa potom zvíťali na parkete až do bieleho rána.

Predsedníčka miestneho slovenského voleného zboru, učiteľka-slovenčinárka K. Huberová Kisgyóryová nám prezradila, že pri prípravách jej veľa pomáhali kolegyne zo školy, ktoré si tiež obliekli na ples šárišápsky kroj, v ktorom očakávali hostí, pripínali im krušpány a ponúkali ich domácim páleným.

Ak mal niekto záujem, organizátori mu ochotne ukázali aj malú banícku výstavku, ktorá je umiestnená v kultúrnom dome, alebo výstavu detských kresieb Šárišáp očami detí. Hlavnú rolu však mala v onú januárovú sobotu zábava, dobrá hudba a domáce dobroty, ktoré si účastníci priniesli na batôžkový ples. Na konci vyžrebovali aj miesto ďalšieho plesu. Pilišski Slováci sa o rok budú zabávať v Kestúci.

(ef)

## Dvojazyčná svätá omša v Kostole svätého Kríža v Mlynkoch

### Oslava spolupatrónov Európy sv. Cyrila a sv. Metoda

„Apoštolí Slovanov sv. Cyril a sv. Metod zostávajú v pamäti Cirkvi spolu s veľkým evanjelizačným dielom, ktoré uskutočnili. Ba možno tvrdiť, že ich pamiatka sa stala osobitne živou a aktuálnou za našich dní. Vzhľadom k úcte a pamätajúcu na ich nedocenený prínos k dielu hlásania evanjelia medzi Slovanmi, k priateľskému spolunažívaniu, ľudskému rozvoju a úcte k vnútornej dôstojnosti každého národa, vyhlásil som 31. decembra 1980 apoštolským listom Egregiae virtutis svätých Cyrila a Metoda za spolupatrónov Európy.“

#### (Encyklika pápeža Jána Pavla II. Slavorum apostoli - Apoštolí Slovanov.)

V súlade s dlhoročnou tradíciou sme si aj v tomto roku pripomenuli sviatok slovanských apoštolov sv. Cyrila, mnícha, a sv. Metoda, biskupa, spolupatrónov Európy. Slávnostná svätá omša sa slávila 14. februára v Kostole sv. Kríža v Mlynkoch. Význam dôstojnej oslavy podčiarkla skutočnosť, že svätú omšu slúžil vacovský biskup Mons. Miklós Beer a koncelebroval miestny dekan Kálmán Ackerman. Na slávnostnej svätej omši sa zúčastnili mimoriadne a splnomocnený veľvyslanec

Slovenskej republiky v Budapešti Juraj Migaš, zástupkyňa predsedu Celostátnej slovenskej samosprávy Etelka Rybová, kurátorka Verejnej nadácie pre národné a etnické menšiny Ildika Klauszová Fúziková, starosta obce Mlynky Jozef Lendvai, starostka obce Čív Mária Nagyová, predseda Združenia a regionálneho kultúrneho strediska pilišských Slovákov Jozef Havelka, predsedníčka Slovenskej samosprávy v Mlynkoch Marta Demjénová, veriaci z Čívu a Mlynkov.

Vzácného host'a, vacovského biskupa Mons. Miklósa Beera, privítal najstarší člen cirkevnej rady Jozef Majnič a miestny dekan Kálmán Ackerman, ktorí mu odovzdali kyticu vďaky.

- Je pre mňa radosťou a ctou, že som mohol opäť navštíviť vašu obec pri príležitosti sviatku slovanských vierozvestov sv. Cyrila a sv. Metoda. V noci, po týždňovom pobyte som sa vrátil z Ríma, kde je pochovaný mních Cyril. V súčasnosti oslavujeme 1 140. výročie jeho blaženej smrti. Pred šiestimi rokmi som sa mohol zúčastniť veľkolepej slávnosti na Morave, vo Velehrade, kde je údajne pochovaný biskup sv. Metod. Treba si položiť otázku, kde by sme boli bez svätého Cyrila a svätého Metoda? A kde by bola celá Európa bez kresťanských základov? Vďakyvzdanie Bohu za týchto svätých a za to, že

vaším predkom odovzdali kráľovský dar viery v Ježiša Krista, - povedal úvodom svätej omše M. Beer.

K slávnostnému rázu svätej omše prispelo vystúpenie miestneho pávieho krúžku.

Otec biskup Mons. Miklós Beer vo svojej homílii o. i. povedal:

- Svätý Cyril a svätý Metod obrátili vašich predkov a zabezpečili podmienky na rozvoj a šírenie kresťanskej viery. Mám na mysli najmä písomníctvo, cyriliku-hlaholiku, preklady Svätého písma, bohoslužobných kníh a zákonov, bohoslužbu a spev ľudu

v starosloviencine a živé cirkevné spoločenstvo. Položili základ evanjelizácii a kultúre ďalších slovanských národov. Preto ich pápež Ján Pavol II. vyhlásil 31. decembra 1980 za spolupatrónov Európy. Ich európsky sviatok bol určený na 14. februára. Evanjelizácia, ktorú vykonali, bola príkladná, vedená myšlienkou zjednotiť v Kristovi všetkých veriacich. Svojimi charizmatickými darmi v rozhodujúcej miere prispeli k budovaniu Európy nielen ako kresťanského náboženského spoločenstva, ale aj vyspelej občianskej a kultúrnej spoločnosti.



Čosi podobné potrebujeme aj dnes. My, kresťania, aj na prahu XXI. storočia máme svoje poslanie a úlohu. Dať nádej Európe, s kresťanskou láskou a trpezlivosťou napomáhať zmierenie národov a národností. Celá Cirkev si uvedomuje prínos sv. Cyrila a sv. Metoda k všeobecnému dedičstvu ľudstva. Spoznajme poslanie týchto svätcov, oni nám potom vyprosia dar silnejšej viery a evanjelizácie. Prenášajme ich ducha do všetkých oblastí života, a to k obnove nás všetkých, národnosti, národa, krajiny i kresťanskej identity celej

Európy. V tom nám Pán Boh pomáha!

Po homílii Pávi krúžok z Mlynkov zaspieval dvojazyčne hymnickú pieseň Daj Boh šťastia... Záverom svätej omše pán biskup Mons. Miklós Beer dal biskupské požehnanie veriacim, s ktorými sa po sv. omši stretol v Slovenskom dome na agapé. Pávi krúžok na jeho žiadosť zaspieval dvojazyčne Pilišsku hymnu. Hostia a veriaci zablahoželali miestnemu dekanovi Kálmánovi Ackermanovi k narodeninám a odovzdali mu kytice vďaka

(if-)

## Jubileum Zväzu Slovákov v Maďarsku

### 60 rokov spolu

Zväz Slovákov v Maďarsku (ZSM) oslávil koncom januára 60. výročie svojho vzniku. Na slávnosti nazvanej 60 rokov spolu sa zúčastnili nielen súčasní, ale aj bývalí vedúci predstavitelia Zväzu, hostia z domova i zo zahraničia, verejní činitelia a početní členovia našej najväčšej spoločenskej organizácie.

### Na margo narodenín - Sme v rovnakom veku

Áno, sme rovesníci, narodili sme sa v tom istom roku. Pravda, ja som zato predsa len o čosi starší, veď som bol už dvojmesačný, keď si sa narodil. Žijeme ako vrstovníci, i keď naše životné dráhy sa poberali inými smermi. Kým ja som nastúpil na svoju cestičku v slovenskej rodine v podpilišskej národnostnej dedinke Mlynkoch, zatiaľ Ty si sa vybral na svoju nemenej ľahkú cestu vďaka spoločnému predsavzatiu mnohých našich Slovákov, ľudí dobrej vôle z rôznych kútov krajiny. Mňa moji rodičia nazvali Jožkom, Ty si ale dostal hneď pekné dlhé, dospelácky zrelé meno. Na mňa dávali pozor, pripravovali ma na život moji rodičia, učiteľky materskej a základnej školy, Teba formoval súdržný kolektív roľníkov, robotníkov a príslušníkov inteligencie z rôznych našich dedín a miest. Naše životné cesty v uplynulých dlhých desaťročiach sa viackrát stretli, postupne aj prelínali. Neraz sme sa borili - či už zvlášť alebo spolu - za tie isté ciele: za náš drahý materinský jazyk, za zveľaďovanie kultúrneho dedičstva našich predkov a za zachovanie zvykov, tradícií. Tých styčných bodov bolo raz viac, inokedy menej. Napríklad v časoch, keď som si zakladal rodinu, Ty si musel čeliť vážnym ťažkostiam, viesť ťažký každodenný boj o prežitie. Neskôr nás čoraz častejšie vychvaľovali, aby nám potom - zo

závidia a rôznych iných pohnútok - kládli pod nohy prekážky. Občas sa našiel niekto, kto chcel nastúpiť na naše miesto, prevziať od nás to poverenie, poslanie, ktoré sme dostali pred šesťdesiatimi rokmi. Zostalo pri pokusoch. Približne pred dvadsiatimi rokmi sme uzavreli úzke priateľstvo tým, že som sa aj oficiálne stal Tvojím členom. Dokument o tomto akte, trochu ožltnutý členský preukaz, dodnes hrdo uchovávam. Milý môj rovesník! Tvojich šesťdesiat rokov predstavuje krásnu životnú dráhu. Oslávenc si zaslúži, aby si pri tejto vzácnej príležitosti mohol pripíť so svojimi najbližšími a najdrahšími. Ja si dnes už môžem dovoliť, aby som žil svoj život trochu uzavreto, medzi svojimi, v užšom kruhu. Ty však musíš žiť tak, ako keby si mal iba dvadsať rokov. Musíš žiť s plným nasadením a elánom, lebo ešte na dlhé desaťročia zostáva Tvojím poslaním združovať tisíce našich dobrých ľudí, oddaných nezištne konať v záujme toho, aby slovenský jazyk a kultúrne dedičstvo našich predkov mali šancu na prežitie. Potrebujú, potrebujeme Ťa, s Tebou dokážeme presvedčiť tých, ktorí majú pochybnosti, s Tebou vieme dokázať svojim neprajníkom, že našu legitimitu dokazuje práca vykonaná v prospech našej národnosti. Zväz Slovákov v Maďarsku, blahoželám Ti k šesťdesiatke, nech Ťa Pán Boh živí! Tvoj spoločník

Jozef Havelka

### www.pilis-slovak.hu - Nová webová stránka

Združenie a regionálne kultúrne stredisko pilišských Slovákov (ZRKSPS) z vlastných zdrojov a vďaka značnej finančnej podpore Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ) vytvorilo svoju novú webovú stránku [www.pilis-slovak.hu](http://www.pilis-slovak.hu).

ZRKSPS z grantu zakúpilo doménu, dalo zhotoviť hlavičku stránky a jej celkový grafický vzhľad, vyhovujúci nárokom doby. Osobitná animovaná mapka uľahčuje orientáciu návštevníkov

stránky v pilišskom kraji, s možnosťou priameho prepojenia na 15 lokalít, členov združenia. Webová stránka je členená prehľadne, s použitím ustálených rubrik: O združení, Aktuality, Osady, Podujatia, Názory, Tlač (Monitoring), Dokumenty, Publikácie, Literatúra, Archív, Fotogaléria, Kontakt, Linky, Slovník a Vyhľadávanie.

Regionálna občianska organizácia spoluorganizuje a koordinuje slovenské národnostné programy pre pätnásť Slovákmí obývaných osád Peštianskej a Komárňansko-Ostrihomskej

župy. Popri tom propaguje slovenské aktivity regiónu, pomáha miestnym slovenským aktivistom udržiavať a rozširovať vzájomné styky, ako aj styky s ďalšími slovenskými regiónmi krajiny a so Slovenskom. Táto činnosť je v súčasnosti, v dobe počítačov a internetu, už nepredstaviteľná bez kvalitnej vlastnej webovej stránky. ZRKSPS na svojom novom portáli predstavuje jednotlivé slovenské osady z okolia Piliša, pričom stránka má veľký význam aj ako prostriedok budovania vzájomných kontaktov a vzťahov so širším okolím, vrátane materskej krajiny.



## Az új Szlovák Házról helyzetéről röviden

2008 júniusában az Országos Szlovák Önkormányzat megvásárolta a Malom utcai telket az új Szlovák Ház részére.

Őszre elkészültek az épület tervei.

A telekszomszédok aláírásgyűjtést kezdeményeztek a Szlovák Ház helyszíne ellen.

December 19-én első fokon megkaptuk az építési engedélyt, mely ellen a községi önkormányzat és néhány magánszemély fellebbezést nyújtott be.

A községi önkormányzat cseretelket ajánlott fel az új Szlovák Ház részére a régi foci pályán.

2009 január 20-án lakossági fórumot tartottunk a telekcseré ügyében, ahol a polgármester ígéretet tett arra, hogy a játszótér az önkormányzat átköltözteti a polgármesteri hivatal mögötti területre.

Az Országos Szlovák Önkormányzat (OSZÖ) és a Pilišszentkereszti Szlovák Önkormányzat (PSZÖ) is határozatban fogadta el a telekcserét bizonyos feltételekkel: a községi önkormányzat áthelyezi a játszótérrel, lehetővé teszi a telekre vonatkozó építési előírásoknál fél méterrel magasabb épület megépítését, lemond fellebbezési jogáról, rendbehozatja a patakon átívelő fahidat, megépíti a járdát, és biztosítja parkolási lehetőséget a még hiányzó parkolóhelyek részére.

Január 19-én az OSZÖ és a községi önkormányzat közötti egyeztető tárgyaláson – annak ellenére, hogy a telekcserét a községi önkormányzat indítványozta - a községi önkormányzat visszakozni látszott a telekcserétől, a telekcseré feltételeinek teljesítésére nem kaptunk ígéretet. Végző szavazás a márciusi önkormányzati ülésen.

## Celoštátna samospráva súhlasila

### s výmenou pozemku - obecná nie

Prvé tohoročné zasadnutie Valného zhromaždenia Celoštátnej slovenskej samosprávy sa uskutočnilo 25. februára v sídle najvyššieho voleného zboru Slovákov v Maďarsku. Na programe rokovania bola aj otázka nového Slovenského domu - Stredisko pilišských Slovákov v Mlynskoch. Poslanci schválili zmluvu so Samosprávou obce Mlynský o výmene pozemku pre nový objekt. Ponúknutý pozemok je pre účely nového strediska výhodnejší než pôvodný, pričom na riešenie čakajú isté technické problémy súvisiace s výškovým obmedzením stavieb v tejto časti obce. Predseda CSS Ján Fuzik informoval poslancov o tom, že 19. decembra bolo vydané stavebné povolenie na pôvodný pozemok, proti ktorému sa však niektorí zainteresovaní odvolali. Poslanci CSS - v súlade so stanoviskom Slovenskej samosprávy v Mlynskoch - sa zhodli v tom, že v zmluve o výmene musí byť aj záväzok, aby obecná samospráva na vlastné náklady vybudovala prístup k budúcemu objektu: mostík cez potok, parkoviská a prístupovú cestu. V čase našej tlačovej uzávierky sme sa dozvedeli, že obecná samospráva na svojom

zasadnutí nesúhlasila s plnením spomínaných záväzkov, a tak naďalej nie je isté, či napokon môže dôjsť k výmene pozemku pre nový Slovenský dom.

### Slovenské stredisko v Mlynskoch v roku 2009?

Maďarská a slovenská vláda podporujú dokončenie novej budovy Slovenskej samosprávy v Mlynskoch v roku 2009. Pre tlačovú agentúru MTI to povedal štátny tajomník Ferenc Gémesi, ktorý sa 23. januára v Budapešti stretol s podpredsedom slovenskej vlády pre národnostné menšiny Dušanom Čaplovičom.

Ten podľa neho počas rozhovoru zopakoval prísľub slovenskej vlády, že na pokrytie stavebných nákladov poskytne podporu vo výške 80 miliónov forintov (275 tisíc eur). Podobnú čiastku poskytne i maďarská vláda, dodal F. Gémesi. Kancelária maďarského premiéra a Slovenská samospráva v Mlynskoch sa v júni dohodli, že novú budovu vybudujú spoločne. Cieľom tohto kroku bolo urovnanie sporu,

ktorý vyvolalo rozhodnutie miestnej správy vystať slovenskú samosprávu z budovy v centre obce. Nové zariadenie bude slúžiť ako regionálne slovenské stredisko, pričom v ňom okrem miestnej slovenskej samosprávy budú sídliť aj občianske organizácie pilišských Slovákov. Obec Mlynky má približne 2300 obyvateľov, z čoho väčšinu tvoria Slováci.

D. Čaplovič s F. Gémesim hovorili o situácii okolo výstavby Slovenského domu v Mlynkoch. „Bol som informovaný o novom vývoji, teda o zmenách miesta výstavby domu, ja som ho len poprosil, aby takého často menené stanoviská, ktoré môžu byť aj výhodné pre nový dom, nespôsovali zdržiavanie riešenia tohto problému,“ uviedol podpredseda slovenskej vlády.



Vicepremiér Dušan Čaplovič sa 23. januára stretol aj so zástupcami Celoštátnej slovenskej samosprávy a Slovenskej samosprávy v Mlynkoch (na našej fotografii). Rokovali o využití finančných prostriedkov pre výstavbu Slovenského domu a uzavretí dohody o použití zdrojov poskytnutých SR.

## Még az idén elkészülhet a pilisszentkereszti Szlovák Ház

A magyar és a szlovák kormány egyaránt abban érdekelt, hogy még 2009-ben elkészüljön Pilisszentkereszten a Szlovák Ház - mondta az MTI-nek Gémesi Ferenc, a Miniszterelnöki Hivatal kisebbség- és nemzetpolitikáért felelős szakállamtitkára, miután Dušan Čaplovič szlovák miniszterelnök-helyettessel megbeszélést folytatott pénteken Budapesten. Gémesi Ferenc elmondta, a szlovák miniszterelnök-helyettes megerősítette, hogy a pozsonyi kormány biztosítja a szlovák kisebbségi önkormányzat új épületének létesítéséhez tavaly felajánlott 80 millió forintnyi összeget. Természetesen a magyar kormány is tartja magát ahhoz, hogy a ház építéséhez ugyancsak 80 millió forintot ad - tette hozzá a szakállamtitkár. A magyar és a szlovák kormány közös finanszírozásával létesítendő új Szlovák Ház építéséről azt követően született tavaly döntés, hogy a pilisszentkereszti önkormányzat igényt tartott a tulajdonában lévő szlovák kisebbségi önkormányzati irodára, helyette máshol ajánlott fel helyiséget, amelyet azonban a szlovák kisebbség nem fogadott el. A konfliktus zavart okozott a két ország viszonyában is. A szakállamtitkár arról is tájékoztatta a távirati irodát, hogy a megbeszéléseken szlovák kollégájának említést tett a szlovákiai magyar kisebbséget aktuálisan foglalkoztató főbb ügyekről. Szót ejtett a szlovákiai magyar tankönyvekben a magyar helységnevek írását is lehetővé tevő törvényről, amelyet Ivan Gašparovič szlovák államfő 2008 decemberében nem hagyott jóvá és most újra a pozsonyi parlament elé kerülhet. Kitért a szlovák állami rádió magyar adása, a Pátria Rádió körüli bizonytalanságra is: a magyar adás ugyan átkerül a jobb vételi minőséget biztosító URH-frekvenciára, de átmenetileg nem lesz fogható Pozsonyban és környékén. Harmadrészt arra hívta fel a figyelmet Gémesi Ferenc, hogy az együttműködés új lehetőségét biztosítják a decemberben megnyílt újabb európai uniós keretek, amelyek segítségével a szlovák-magyar határon átnyúló programok valósíthatók meg.

(mti)

## Elment egy Jó barát.

Tudtam. Sokan tudták, hogy Imre nagyon beteg, hogy ebből a harcból kevesen kerülnek ki győztesen, halála mégis váratlan volt. Február 12-én örökre elment közülünk egy jó barát, aki életében büszke volt arra, hogy falunkban gyerekektől a legidősebb emberig mindenkinek a barátja lehetett. Halála előtti héten még azt terveztük, hogy este meglátogatom, kicsit elpletykálunk a világ dolgairól, terveztük a -tavaly, épp betegsége miatt elhalasztott -NEVADA nosztalgia bulit (klub 40-éves évfordulóját), nyárra terveztük, amikor megerősödik. Aztán este jött a telefon hogy nem érzi jól magát, tegyük át a találkozót a következő hétre.

Sajnos ez a beszélgetés örökre elmaradt. Pénteken korán reggel hívott egy barátom, hogy Imre barátunk az este meghalt. Hosszú idő kellett ahhoz, hogy összeszedjem magam és felhívjam a feleségét, aki sajnos csak megerősíteni tudta a tragikus hírt.

Imrével nagyon közel álltunk egymáshoz, számomra a halála az ő szavaival élve olyan, mint egy befejezetlen mondat, dal vagy ének. Nagyon fiatal volt a halálhoz, számtalan célt tűzött meg maga elé, melyeket felgyógyulása után meg akart valósítani. Milyen büszke volt a családjára, mennyire szerette az unokáit, a „kis prücsköket”, örömmel mutatta fényképeiket, és rettentően örült szerepléseiknek. Büszke volt a hangszereire, élvezettel elevenítette fel a negyven évvel korábbi zenei életét, a koncerteket, fejből, kotta nélkül énekelt, játszott. Muzsikáját, sajnos többé nem fogjuk hallani. Egy közös barátunk említette, milyen szerencsések az égiek, kaptak egy vidám, jópofa embert, aki majd az örök slágerekkel szórakoztatja őket, mi pedig szegényebbek lettünk egy vidám baráttal.

Imre! Nyugodj békességben, vidámíts az égieket, mi nem feledünk téged!

Községünkben élő barátaid, ismerőseid közül nagyon sokunknak jutsz majd eszébe, ha felkapcsoljuk a villanyt. Kérjük a jó Istent, hogy abból a fényből, amit te a kétkezi munkáddal nekünk adtál, ezerszeresen adjon neked, hogy állandóan ragyogó fényben lehessél.

Búcsúzunk tőled, emlékedet örökké megőrizzük! Isten veled.

Havelka József

## Nový Slovenský dom v Mlynkoch: Ďalšie komplikácie

Situácia s výstavbou nového Slovenského domu v obci Mlynky sa opäť skomplikovala. Potom keď sa na nový objekt našli peniaze, predstavitelia obce podali odvolanie proti stavebnému povoleniu. Slovákom zároveň ponúkli iný pozemok. Tým sa stavba môže oneskoriť až o desať mesiacov.

### Redaktor Peter Majer:

- Na tomto mieste mala stáť nový Slovenský dom. Samospráva v Mlynkoch sa však rozhodla, že Slovákom ponúkne pozemok na opačnom konci obce. Proti výstavbe kultúrneho stánku podpísalo petíciu 70 obyvateľov ulice, zväčša prisťahovalcov z iných miest. Samospráva ich požiadavku schválila. Nový pozemok by bol pre Slovákov výhodnejší. Obávajú sa však ďalších protestov.

### Predsedička Slovenskej samosprávy v Mlynkoch Marta Demjénová:

- Teraz funguje na tom pozemku jedno ihrisko, tak ihrisko by sme mali zlikvidovať a okrem toho na tomto pozemku máme púte každý rok dvakrát a bojíme sa toho, že až zmenšíme priestor pre púť tak obyvateľstvo nebude veľmi rád.

### Redaktor Peter Majer:

- Vyše 20 miliónov forintov teda približne 300-tisíc eur už Slováci za kúpu pozemku zaplatili. Nemálo peňazí stál aj projekt a inžinierske siete. Teraz sa boja, že o svoje peniaze prídu.

### Bývalý starosta Mlynkov Jozef Havelka:

- Na konci z týchto 80 miliónov čo maďarská vláda dala, ja myslím, že stratíme 20 %, takže ešte sme ani jeden krok nespravili.

### Redaktor Peter Majer:

- Starosta však sľubuje, že na novom pozemku komplikácie nebudú. Na starom totiž výstavbu domu zakazovalo obecné nariadenie.

### Starosta obce Mlynky József Lendvai:

- Detské ihrisko presunieme na také miesto, kde bude ľahšie dostupné.

(TELEVÍZNA STANICA STV)

## Pilišske deti dostali učebné pomôcky

Slovenská samospráva v Mlynkoch zakúpila koncom minulého roku z finančnej podpory slovenskej vlády učebné pomôcky pre školákov. Tri nástenné náučné tabule darovali Mlynčania santovskej a tri čivskej základnej škole, pričom desať tabúl slúži miestnym školákom. Tabule pomáhajú pri rozvíjaní slovnej zásoby, znázorňujú napríklad dom so všetkými miestnosťami a zariadením. Pestrá grafika a prehľadnosť tabúl pomáha žiakom zapamätať si pojmy. „Vďaka grantu dnes v každej triede visia tieto náročne



vypracované učebné pomôcky, ktoré nielen skvalitňujú výučbu slovenského jazyka, ale aj skrášľujú priestory školy,“ povedala členka Slovenskej samosprávy v Mlynkoch, učiteľka Monika Pellerová. Didaktické pomôcky na vyučovanie slovenského jazyka dodala banskobystrická spoločnosť Wisdom Charts, s. r. o. Okrem tabúl kúpila slovenská samospráva aj didaktické multimediálne pomôcky: projektor, notebook a reproduktor. Tieto používajú v škole v slovenskom jazykovom laboratóriu, ale aj pri prednáškach, premietaní slovenských filmov a iných programoch slovenskej samosprávy.

## Listy od našich čitateľov - Olvasóink írták

### Vďaka vám

Po prvý raz ďakujeme Pánu Bohu, že sme mohli žiť v manželskom spoločenstve 50 rokov.

Po druhý raz veľmi pekne ďakujeme nášmu pánovi farárovi, že nám odbavili veľmi krásnu svätú omšu. Veľmi nás prekvapilo, že pod svätú omšu Pávi krúžok nám tak krásne spieval. Teraz im veľmi pekne ďakujeme, že aj oni boli s nami na tejto peknej svätej omši. Ďakujeme aj tým mládencom, ktorí pod svätú omšu nám tak krásne spievali. Bolo to veľmi slávnostné. Veľmi nás prekvapili, a od krásy sa nám aj oči zaslzili. Za pekná hru na orgáne vďaka Szilvestrovi.

Na záver prajem nášmu farárovi mnoho zdravia, aby mohli ešte mnoho takých krásnych svätých omší odbaviť, akú nám odbavili.

Páviemu krúžku prajeme, aby ešte mnohokrát „zahučali hory“, a k tomu im prajem mnoho zdravia.

Mládencom prajeme veľmi krásne hlase, aby mohli mnohokrát zaspievať "Ave Mária".

Veľmi ďakujeme aj našim dcéram, zaťom, vnučkám, vnukom a celej našej rodine, Mlynčanom, ktorí snami ďakovali za roky minulé.

Ďakujeme aj pánovi biskupovi, že sme mohli dostať od nich manželské požehnanie.

Ďakujeme všetkým dobrodincom za tento krásny deň.

Kálmán Diószegi a jeho manželka Manci Bucsószka

## Prezentácia Pilišskej antológie v Mlynkoch

„Učím sa po slovensky, aby som mohol krajšie písať“

Siedmi zo šesnástich autorov, Slováci z Mlynkov, Santova, Pilišskej Čaby, Šarišapu a Senváclavu, ako aj hostia zo Slovenska sa zišli v jeden zimný podvečer v Slovenskom dome v Mlynkoch. Prišli na prezentáciu významnej publikácie, ktorá uzrela svetlo sveta koncom minulého roka, Antológie pilišských autorov Pod Pilišom - tam je náš svet.

V mene vydavateľov, Združenia pilišských Slovákov a Zväzu Slovákov v Maďarsku, privítal hostí predseda združenia Jozef Havelka. Po zaspievaní Pilišskej hymny sa ujal slova autor slovenského textu tejto piesne, básnik pochádzajúci z Mlynkov Gregor Papuček. Vyjadril svoju radosť, že po zbierke ľudových piesní, rozprávok a monografia obce vyšla aj antológia, v ktorej sú uverejnené literárne diela, ktoré vznikli napriek našim známym neblahým okolnostiam. Ako povedal, do antológie vyberali redaktori z diel dvanástich básnikov a štyroch prozaikov a snažili sa zaradiť do nej diela, v ktorých sa vyskytujú zemepisné názvy a reálie viažuce sa k Pilišskemu regiónu.

Redaktor prozaickej časti, Kestúčan Zoltán Bárkányi pripomenul prítomným, že tento región je jedným z najkrajších krajov Maďarska, ktorý navštevovali aj slovenskí spisovatelia. Ako príklad spomenul Jozefa Gregora Tajovského, ktorý v roku 1902 strávil tri dni na Kestúci a svoje skúsenosti zachytil v cestopise, v ktorom opisuje tunajšie pomery. Tiež o našich slovenských veciach, konkrétne o Číve, sa dozvedáme z diela archeológa a publicistu Štefana Janšáka Posledný suplikant. O okolnostiach vzniku antológie povedal, že nápad sa zrodil v januári minulého roka, pričom jej iniciátori vychádzali z toho, že nie sú vhodné podmienky na vydávanie krásnej literatúry. Pôvodne chceli vydať zväzok z diel známych autorov, ale potom ho na návrh G. Papučka rozšírili aj o mladých literátov a ľudových autorov. Zámerom nebolo iba zachytenie stavu, ale aj ukázanie príkladu našim ďalším Slováckmi obývaným regiónom. Technický redaktor,



autor básní a fotografií uverejnených v zbierke Imrich Fuhl povedal, že je hrdý na vzhľad tejto knihy, pretože odvtedy, ako u nás naposledy uzrela svetlo sveta kniha s tvrdým prebalom prešlo viac ako 20 rokov. Okrem jeho fotiek obsahuje publikácia aj zábery z jednotlivých pilišských obcí, ktoré môžu byť lákadlom, pretože im bude určite každý rozumieť.

Jedna z autoriek patriaca k mladšej generácii Marta Demjénová spomínala na obdobie, keď ju ako žiačku slovenského gymnázia v Budapešti, ktorá písala rozprávky do študentského časopisu Plamienok, G. Papuček povzbudzoval, aby pokračovala v písaní. Život jej však priniesol iné úlohy, takže do zväzku boli zaradené tieto rozprávky, ale vyjadrila nádej, že bude mať čas aj na spracovanie svojich nových myšlienok. Dojímavé boli slová ľudového autora z Pilišskej Čaby Antona Drevenku. Rozprával o tom, že v tejto národnostne zmiešanej obci nemali možnosť na to, aby sa v škole učili materčinu. Napriek tomu, že v tomto roku bude mať 80 rokov, sa učí po slovensky, vraj aby mohol krajšie písať. Po ňom sa ujal slova podpredseda Zahraničného výboru Národnej rady SR Jozef M. Rydlo (poslanec Slovenskej národnej strany), ktorý väčšinu svojho života prežil v zahraničí a Slovákov z Maďarska pozná tiež z toho obdobia. Ako povedal, zrod novej knihy je radostnou udalosťou v živote človeka. Vyjadril svoju radosť, že táto kniha uzrela svetlo sveta, veď svedčí o pravdivosti titulu bývalého časopisu SME, ktorý dostával aj do Švajčiarska, že totiž Slováci v Maďarsku existujú. Po ňom sa prihovorili prítomným aj ostatní autori, Čívan Štefan Bendúr a autor zo Senváclavu Rudolf Fraňo. Prijemné stretnutie ukončilo autorské čítanie, slovenské ľudové piesne v podaní miestneho pávieho krúžku a posedenie a príjemný rozhovor pri varenom víne a pagáčoch.

(ar-luno)

## S Lacom Klausom v Szerencsi

Ked' sa dvaja Pilišania stretnú

Vtáka možno spoznať po perí, človeka po priateľovi a Pilišana po pesničke. Ako vždy, aj tentoraz sa nám to potvrdilo. O to viac, že s Lacom sme sa už vyše roka nestretli. Ďaleko do sveta nás zavial vietor z nášho pilišského hniezda - spod Ostrej skaly. Jedného čihi, do Budína, druhého hota, až pod Zemplínske vrchy, do Szerencsu. Mne je tu ešte hej, veď po večeroch z Trnín, od Cerovej studienky, pekne vidno vysvietený klobúk budínskeho Jánovho vrchu, ale do

Szerencsu, do 250-kilometrovej vzdialenosti, siahajú už len siločiarly gigantického magnetu menom Piliš. Tie pokúšajú často môjho priateľa (syna niekdajšieho dedinského kováča), krajčírka, hudobníka, zberateľa piesní, učiteľa a literáta, skrátka vševeda Laca Klauza. V taký čas sa mu začne po Mlynkoch a v noci vo sne blúdi pod Pilišom, zájde aj do Kúta, do rodičovského domu, v ktorom jeho dobrí a nesmierne pracovití rodičia starostlivo vychovali sedem detí. Dobré

mu je v tom svete snov, iba ráno, keď sa zobudí, sa vráti do Szerencsu.

Doma v Mlynkoch som lepšie poznal jeho otca, dedinského kováča Gusta. Rád som počúval, keď sa s otcom zhovárali. Bol som aj v ich kováčskej dielni. Laco, odo mňa o 9 rokov starší, bol kamarátom starších chlapcov. Keď som mal 9 rokov, on s jeho rovesníkmi z Čívu, Santova, Kestúca, Senváclavu... budoval na Slovensku Trať mládeže! Neskôr sa v Brne vyučil za pánskeho krajčírca, a v 50. rokoch v Budapešti na ulici Hold, spolu s ďalšími Pilišanmi a Pilišankami, ako Alojz Dušánek, Gizela Fuhlová, Jozef Petrík z Kestúca,... študoval učiteľstvo. Stali sa pedagógmi, prvými diplomovanými učiteľmi slovenčiny nášho povojnového obdobia. Laco začal vyučovať v Hollóháze, pokračoval vo Filkeháze, až sa dostal do Szerencsu. Tak to v živote chodí.



Pravda, o tom všetkom som sa dozvedel až neskôr. Prvé zvesti o Lacovi sa ku mne dostali na univerzite ELTE, kde som študoval slovenčinu. Prišli v podobe rukopisu jeho zbierky básní, písaných z veľkej vďaky svojim rodičom. Čítať tento rukopis bol pre mňa veľký zážitok. Som vďačný osudu, že som sa mohol pričiniť k vydaniu týchto diel (Laco Klaus: VĎAKA, Mlynky - Budapešť 2001). Tak sa stalo, že Laco je jedným zo 16 spoluautorov koncom minulého roka vydanéj antológie pilišských spisovateľov Pod Pilišom - tam je náš svet. Práve

táto udalosť poskytla príležitosť k nášmu ďalšiemu stretnutiu. Keďže autorské výtlačky poslať adresátom poštou by dnes stálo celý majetok, s radosťou som sa podujal odnieť mu knižky osobne, veď ako člen vznešenej kasty seniorov môžem cestovať zdarma.

Cestu som Lacovi telefonicky večer oznámil a na druhý deň ráno ma vláčik ako kovový dráčik vliekol do Szerencsu jedna radosť. Laco s manželkou Margitou ma na stanici čakali. Je veľké šťastie a veľká radosť, keď sa sedemdesiatnik po dlhom čase stretne s priateľom osemdesiatnikom - a obidvaja sú zdraví!

Po príchode domov sme hneď rozbaliť knižky a jednu sme si začali prezerať. Dopadlo to podľa mojich predstáv. Nemohla sa Lacovi nepáčiť, veď je to na naše pomery dosiaľ nevidane elegantná kniha. Takú nám ešte tetka Nadácia za posledných 60 rokov nedopriala. Laco, ktorý vlastní sedem rôznych hudobných nástrojov a na všetkých aj vie hrať, vbhol do susednej izby a doniesol si niekoľko ústnych harmoník. Hneď v prvej našiel Andulku Šafárovú...! A začalo sa to. Lebo keď sa dvaja Pilišania stretnú, skôr či neskôr, ale radšej skôr, si zaspievajú krásne pilišske viachlasné pesničky. Laco hrá znamenite a ja by som nedokázal nespievať tak ako voľakedy! Pani manželka prináša dobroty: polievku, druhý chod, sedmoraké torty...! Ako na svadbe. Laco v druhej harmonike našiel Barborku a „Barborenka čo to máš, ajjajaj...!“ - nás presvedčila, že Pilišan svoje pesničky nezabúda. Keď sa minula aj posledná malá harmonika, Laco vošiel do izby a vyšiel z nej s krásnou akordeónkou! Ale v tej už boli „Tri stromečky okolo Rajčanky, vy ste tomu príčina...!“ Skrátka, bolo nám veselo. A mali sme na to aj dve príčiny. Lebo mať takú peknú antológiu je samo osebe radosť, no a blížiti sa k 80. narodeninám v dobrom zdraví tiež nie je dôvod k plaču.

Vraví sa, že nič netrvá večne. Je dobré, že ani zlé, a zlé, že ani dobré. Prišlo sa nám pomaly lúčiť. Pani Klausová zavolala synovi, ten prišiel autom a ochotne nás odviezol na železničnú stanicu. Ešte som im zamával spoza obloka na rozlúčku a železný šarkaník sa rozbehol smerom na Budapešť.

*Gregor Papuček*

## Spevácky zbor Piliš

### Ochranca ľudových tradícií

Spevácky zbor Piliš vznikol v roku 1989. Tvoria ho milovníci slovenských ľudových piesní, oduševnení speváci, ochrancovia ľudových tradícií z troch osád - z Čívu, Santova a Mlynkov. Už v tom istom roku zbor vystúpil na zjazde Zväzu Slovákov v Maďarsku. Každá z troch uvedených obcí má vlastný spevácky zbor.

Zbor Piliš vedie Gizela Molnárová. Počas svojho doterajšieho pôsobenia účinkoval na početných národnostných podujatiach, ako napríklad na Celostátnom folklórnom festivale Slovákov v Maďarsku v Banke (Bánk), ktorý každoročne organizuje Zväz Slovákov v Maďarsku, na Dni Slovákov v Maďarsku organizovanom Celostátnou slovenskou samosprávou, či na obecných dňoch v pilišských obciach, na rôznych výročiach či oslavách. Nie sú

zanedbateľné ani vystúpenia v materskej krajine. Spomedzi nich treba vyzdvihnúť účinkovanie v programe Krajanská nedeľa v rámci Podpolianskych folklórnych slávností v Detve, v Galante, či naposledy na oslavách Cyrila a Metoda na Devíne. Na súťažnej prehliadke Slovenský škovránok, ktorý organizuje Zväz Slovákov v Maďarsku, získal zbor najvyššie ocenenie. Jeho repertoár tvoria slovenské ľudové piesne spod Piliša, respektíve piesne zo všetkých troch osád. Neoceniteľnou pomocou je zbierka slovenských ľudových piesní, autormi ktorej sú Gregor Papuček a Alexander Kormoš. Tento 60-členný spevokol už 20 rokov skrášľuje podujatia a obohacuje poslucháčov o charakteristické slovenské ľudové piesne, oduševnene zachováva a chráni svoje kultúrne dedičstvo pre mladé generácie.

## Šiškový festival – Fánkfesztivál

